

РЕШЕНИЕ

№ 4851

гр. София, 14.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 14.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **1703** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл.145-178 АПК, вр. с чл.118, ал.3 КСО.

Образувано е по жалба на И. А. П., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], кв. П., [улица], ет.4, ап.20, срещу Решение № 1040-21-80 от 01.02.2022 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-15387-3 от 22.12.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване (КСО) на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО, във връзка с чл. 54а, ал.1 от КСО.

С жалбата се релевират доводи за неправилност и незаконосъобразност на оспореното решение. Според жалбоподателката неоснователно ѝ е отхвърлена молбата за обезщетение за безработица, с оглед на обстоятелството, че същата е упражнявала трудова дейност на територията на Великобритания за период от 13 години без прекъсване до 02.10.2021 г., включително и в периода, когато държавата е членувала в ЕС. Заявява се, че след прибирането ѝ от 22.11.2021 г. е започнала работа на територията на Република България. Иска се решението на ТП на НОИ да бъде отменено.

В открито съдебно заседание жалбоподателката се явява лично. Поддържа жалбата и представените с нея писмени доказателства.

Ответникът – директор на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от процесуален представител – юрк. И., която оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Заявява, че в случая не е приложим чл.30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България лицето прекъсва трансграничната си ситуация

към 31.12.2020 г. и положението обхваща едновременно държава-членка на Европейския съюз и О. Кралство. Последният осигурителен период на жалбоподателката в периода от 12.11.2019 г. до 07.10.2021 г. във Великобритания бил започнал преди и е завършил след 31.12.2020 г., с което е прекъснала трансграничната ситуация и същата не попада в хипотезата на чл.30 от Споразумението и съответно Регламент (ЕО) № 883/2004 г. на Европейския съвет. За този Регламент (ЕО) № 883/2004 г. е приложима разпоредбата на чл.32 от Споразумението. При съобразяване на обстоятелствата, че жалбоподателката няма последващ осигурителен период и не е упражнявала трудова дейност в Република България е постановен отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица. Подробни доводи са изложени в депозираните по делото писмени бележки. Моли оспорения административен акт да бъде потвърден като правилен и законосъобразен и моли жалбата срещу него да бъде отхвърлена. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените по делото писмени доказателства, съдържащи се в административната преписка, се установява следното:

Жалбоподателката И. П. е подала заявление вх. № 101-01-8681 от 08.11.2021 г. /л.31/ с искане за отпускане на парично обезщетение за безработица (ПОБ) по реда и условията на КСО, като към него е приложено заявление за потвърждаване на осигурителни периоди от друга държава-членка на ЕС със С. U002 /по образец/ на л. 36 и Декларация относно определяне на пребиваване във връзка с прилагане на член 65, пар. 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на л. 35. В заявлението е посочила, че е необходимо да бъде удостоверен осигурителен период във Великобритания от 25.09.2008 г. до 02.10.2021 г.

С Разпореждане № 214-00-15387-1 от 16.11.2021 г., на основание чл. 54г, ал. 4 от КСО, е спряно производството по отпускане на ПОБ на жалбоподателката до потвърждаване на осигурителни периоди и доход по законодателството на Великобритания.

Чрез системата за електронен обмен на социално-осигурителна информация EESSI между държавите - членки на ЕС и ЕИП е направено запитване със С. U001CB /искане за осигурително досие/ и С. U003 /искане за информация за заплата/.

Със структуриран електронен документ H005, изпратен чрез EESSI до компетентната институция (КИ) на Великобритания, е изискана информацията относно определяне на държавата-членка по пребиваването.

На 13.12.2021 г. чрез EESSI от КИ на Великобритания е получен структуриран електронен документ U017 /отговор на искането за информация за пребиваване/ (л.20), в който е посочено, че за периода, през който П. е била наето лице в О. кралство, държавата на пребиваване е Великобритания.

В отговор на запитването от КИ на Великобритания са получени формуляри С. U017 /осигурителна история/ и С. U004 /информация за доходите/.

В тази връзка на основание чл. 55 от Административнопроцесуалния кодекс с Разпореждане № 214-00-15387-2 от 14.12.2021г. е възобновено производството по заявлението на П. за отпускане на ПОБ, като са изложени мотиви, че е получен

структуриран електронен документ U017, удостоверяващ държава на пребиваване през периода на последната заетост – Великобритания.

С оглед на представените от КИ на Великобритания отговори, касаещи осигуряването на жалбоподателя, е издадено Разпореждане № 214-00-15387-3 от 22.12.2021 г. на ръководител на осигуряването за безработица, с което е постановен отказ за отпускане на ПОБ по подаденото от И. П. заявление с мотиви, че тъй като съгласно структуриран електронен документ U017 от Великобритания, осигурителните периоди в О. кралство са от 25.09.2008 г. до 31.08.2019 г. вкл. и от 12.11.2019 г. до 07.10.2021 г. вкл., след който период няма български осигурителни периоди, то в случая не е приложим чл.30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България лицето е прекъснало трансграничната ситуация, в която се е намирало към 31.12.2020г. и положението му не обхваща едновременно държава-членка и О. кралство. В мотивите се казва и, че П. не е упражнявала трудова дейност в България, въз основа на прекратяването на която да се преценява право на обезщетение за безработица, вследствие на което няма и български осигурителни периоди, които да бъдат сумирани с британските периоди за придобиване на право на обезщетение.

Разпореждане № 214-00-15387-3 от 22.12.2021 г. на ръководител на осигуряването за безработица е оспорено по административен ред пред директора на ТП на НОИ С.-град с жалба вх. № 1012-21-112 от 26.01.2022 г., по която погорестоящият административния орган /и ответник по настоящото дело/ се е произнесъл, като е постановил оспорваното в настоящото съдебно производство Решение № 1040-21-80/01.02.2022 г., с което е отхвърлил жалбата на П. и е потвърдил разпореждането. Същото е връчено на П. (чрез Г. П.) на 10.02.2022 г. съгласно отбелязването в представено фотокопие на известие за доставяне на л. 13.

Жалбата срещу решението на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена до съда чрез административния орган на 23.02.2022 г. с вх. № 1029-21-2190#1.

По делото са приобщени писмени доказателства – част от административната преписка, и представените с жалбата.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

По допустимостта:

Жалбата срещу оспореното Решение № 1040-21-80/01.02.2022 г. на директора на ТП на НОИ С.-град е подадена в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО от лице с право и интерес от обжалване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

По основателността:

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 168 от АПК, извършвайки контрол за законосъобразност на обжалвания акт, съдът не се ограничава с основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства, да провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Съгласно чл. 54ж от КСО Паричните обезщетения за безработица се отпускат, изменят, отказват, спират, прекратяват, възобновяват и възстановяват с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на

териториалното поделение на Националния осигурителен институт. В този смисъл разпореждането, послужило за издаване на оспореното решение е издадено от компетентен орган.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, буква "б." от КСО разпорежданията, с които се за отказ или неправилно определяне, изменяне и прекратяване на обезщетенията за безработица се оспорват по административен ред пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт. Не е спорно между страните, че обжалвания административен акт е издаден от компетентен орган. Същият притежава материална и териториална компетентност и такава по степен в съответствие с разпоредбата на чл. 117, ал. 3 от КСО - Ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането. В този смисъл обжалваното в настоящото производство решение е издадено от компетентен орган - Директора на ТП на НОИ С. град.

КСО не предвижда специална форма, в която следва да бъде постановено обжалваното решение. Следователно, за формата на обжалвания акт приложима ще бъде разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК, като решението на директора на ТП на НОИ С. град е постановено в писмена форма и съдържа изискваните от нормата реквизити. В жалбата не се сочат нарушения в тази връзка. В конкретния случай решението на директора на ТП на НОИ съдържа изложение на фактическите основания, анализ на събраните в хода на производството доказателства и формираните въз основа на тях правни изводи относно възраженията на жалбоподателката.

Съдът не установи нарушения на административнопроизводствените правила, които да са самостоятелно основание за отмяна на обжалваният акт.

По отношение на основния спорен по делото въпрос, а именно съответствието на решението на директора на ТП на НОИ С.-град с материалният закон, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл. 54а от КСО урежда случаите, в които лицата имат право на парично обезщетение за безработица (ПОБ). Според, ал. 1 Право на парично обезщетение за безработица имат лицата, за които са внесени или дължими осигурителни вноски във фонд "Безработица" най-малко 12 месеца през последните 18 месеца преди прекратяване на осигуряването и които: 1. имат регистрация като безработни в Агенцията по заетостта; 2. не са придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст в Република България или пенсия за старост в друга държава или не получават пенсия за осигурителен стаж и възраст в намален размер по чл. 68а или професионална пенсия по чл. 168; 3. не упражняват трудова дейност, за която подлежат на задължително осигуряване по този кодекс или по законодателството на друга държава, с изключение на лицата по чл. 114а, ал. 1 от Кодекса на труда. Според, ал. 2, т. 4 за придобиване право на парично обезщетение по, ал. 1 се зачита и времето:зачетено за осигурителен стаж по законодателството на друга държава на основание на международен договор, по който Република България е страна или на европейските регламенти за координация на системите за социална

сигурност. Такива регламенти са: Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година за координация на системите за социално осигуряване (Регламент 883/2004) и Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година за установяване процедурата за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност (Регламент 987/2009).

Основният принцип, необходим за определяне на приложимото право в сферата на социалната сигурност е, че лицата са подчинени на законодателството на държавата членка, на чиято територия полагат труда си. Лицата, осъществяващи дейност като заети или като самостоятелно заети в една държава членка са подчинени на законодателството на тази държава (чл. 11, § 3, буква "а" от Регламент 883/2004). Изключенията от това общо правило са предвидени в чл. 65, § 2 от Регламент 883/2004, който регламентира специфичните правила за отпускането и изплащането на обезщетенията за безработица на безработни лица, които по време на последната си дейност като заети или самостоятелно заети лица са пребивавали в държава членка, различна от компетентната.

О. кралство Великобритания и С. И. не е член на Европейския съюз, считано от 31.01.2020 г., в полунощ, централноевропейско време, когато влиза в сила Споразумението за оттегляне. Договорен е преходен период от 01.02.2020г. до 31.12.2020г., който има за цел да предостави повече време на гражданите и предприятията да се адаптират, като по време на преходния период О. кралство продължава да прилага правото на Съюза, но не е представлявано в институциите на ЕС.

До 07.10.2021 г., вкл. жалбоподателката е работила във Великобритания, като след тази дата няма български осигурителни периоди. На 08.11.2021 г. е подала заявление за отпускане на ПОБ в ТП на НОИ С.-град. Т.е. всички релевантни дати, свързани с отпускане на ПОБ са след изтичане на преходния период по Споразумението. До подаване на заявлението няма заетост в България, претендира ПОБ въз основа на заетостта си във Великобритания, като към датата на прекратяване на последната ѝ заетост там, Великобритания е изцяло трета държава за ЕС.

Разпоредбите на Споразумението за оттегляне уреждат пълно или частично прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004г. на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за национална сигурност и Регламент (ЕО) № 987/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедура за неговото прилагане в зависимост от това, в коя разпоредба на дял III „Координация на системите за социална сигурност“ попадат заинтересованите лица.

Разпоредбата на чл. 30 от Споразумението за оттегляне определя, спрямо кои лица са приложими правилата за координация на системите за социална сигурност в цялост, като касае лица с периоди на осигуряване до края на преходния период. т.е. - до 31.12.2020г.

Съгласно чл. 30, пар. 2 от Споразумението за оттегляне, лицата по попадат в персоналният обхват на пар. 1 дотогава, докато продължават да се намират без прекъсване в една от описаните ситуации, обхващащи едновременно държава –членка и О. кралство. Съгласно следващата пар. 3, този дял се прилага и по отношение на лица, които не попадат или вече не попадат в обхвата на пар.1, букви а) –д) от същия член, но които попадат в обхвата на чл.10. Според пар. 4 те са обхванати, докато продължават да имат право на пребиваване в приемащата държава, съгласно чл.13 от

Споразумението или право на работа в държавата на месторабота, съгласно чл.24 или чл.25.

Чл. 32 от Споразумението за оттегляне се отнася за специални случаи, които не попадат или вече не попадат в чл. 30, като за същите се прилага само принципът на сумиране на периоди на осигуряване, заетост, самостоятелна заетост или пребиваване за придобиване на права и задължения, произтичащи от такива периоди, т.е. тази норма регламентира частичното прилагане на Регламент (ЕО) №883/2004г., но само досежно сумирането на завършени осигурителни периоди. За целите на сумирането на периоди, периодите, които са завършили преди и след края на преходния период, се вземат предвид в съответствие с регламент (ЕО) №883/2004. или след 31.12.2020г., но се прилага законодателството на О. кралство, респ. по това на държава - членка. Обхванати са лица - граждани на Съюза и граждани на О. кралство, за които преди края на преходния период се е прилагало законодателството на О. кралство, съответно на държава - членка, които са придобили осигурителни периоди само преди 31.12. 2020 г. или преди и след 31.12.2020 г. Или, за тези лица при преценката на правото се прилага националното законодателство, като за придобиване на съответното право се сумират българските и британските периоди.

При прилагане на Споразумението за оттегляне, касаещо преходния период - до 31.12.2020 г. са възможни различни хипотези. Ако последният период е британски, започнал и завършил преди 31.12.2020 г., съответно прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020г., след което лицето няма български стаж, преценката на правото на ПОБ следва да е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004 г. и Регламент (ЕО) № 987/2009 г., ако се установи, че България е държава по пребиваване.

Ако последният период е български, започнал и завършил преди 31.12.2020г., и лицето има предходни британски периоди, вкл. прекратяването на осигуряването във Великобритания е преди 31.12.2020г., преценката на правото на ПОБ е по правилата на Регламент (ЕО) №883/2004г. и Регламент (ЕО) № 987/2009г.

Ако последният период е български, започнал и завършил след 31.12.2020 г., и има предходен британски период, започнал преди и завършил след 31.12.2020 г. - прилага се Кодекса за социално осигуряване, като само за придобиване на правото и определяне на продължителността на изплащане на ПОБ се отчитат британските осигурителни периоди, придобити преди 31.12.2020г.

Ако последният период е британски, започнал преди и завършил след 31.12.2020г. и прекратяването на осигуряването във Великобритания е след 31.12.2020 г. и лицето няма български стаж, какъвто е настоящият случай, следва да се постанови отказ за отпускане на ПОБ, тъй като лицето е вече извън персоналия обхват на чл. 30. ал. 1 от Споразумението за оттегляне, и не отговаря на условията за отпускане на ПОБ по българското законодателство. В тази хипотеза чл. 65 от Регламент (ЕО) №883/2004г. не е приложим, поради прекъсване на трансграничната ситуация със завръщането на лицето в България.

В случая, правилно е прието, че не е приложим чл.30 от Споразумението за оттегляне, тъй като със завръщането си в България И. А. П. е прекъсната трансграничната ситуация, в която се е намирала в края на преходния период - 31.12.2020г. и след тази дата положението ѝ не обхваща едновременно държава-членка и О. кралство.

Последният осигурителен период на И. П. е завършен по законодателството на Великобритания, предвид което компетентна е била институцията на О. кралство, която е следвало да извърши преценката на правото на ПОБ, като при необходимост

сумира придобитите периоди от лицето преди последната заетост, по законодателствата на другите държави-членки. За да запази статута си на лице по чл. 30, ал. 1 от Споразумението, И. П. е следвало да упражни правото си на ПОБ във Великобритания, преди прекъсването на трансграничната ситуация, като обезщетението е щяло да бъде изплащано в България. С прекъсването на трансграничната ситуация след 31.12.2020г., преценката на ПОБ се извършва по правилата на българското законодателство, т.е. последния период осигурена заетост следва да е придобит по условията на КСО, последното прекратяване да е на правоотношение, регламентирано по българското законодателство, за да се пристъпи към сумиране на осигурителни периоди от Великобритания.

Горното тълкуване е съгласно целта на Споразумението, след изтичане на преходния период и окончателното излизане на Великобритания от ЕС да се прилага съответното национално законодателство, като се запази само общия принцип на сумиране на осигурителни периоди, без същите да служат за изчисляване размера на ПОБ.

От изложеното следва, че оспорваният административен акт е издаден в съответствие с действащите материалноправни разпоредби на националното законодателство и отговаря на изискванията на разпоредбите на Споразумението за оттегляне на О. кралство и С. И. от Европейския съюз.

При този изход на делото на ответника се дължи поисканото юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на основание чл.78, ал.8 от ГПК вр. с чл.24 от НЗПП в размер на 100 /сто/ лева.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 70 - ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. П., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], кв. П., [улица], ет. 4, ап. 20 срещу Решение № 1040-21-80 от 01.02.2022 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено Разпореждане № 214-00-15387-3 от 22.12.2021 г. на ръководителя на осигуряването за безработица за отказ за отпускане на парично обезщетение за безработица по чл. 54а от Кодекса за социално осигуряване (КСО) на основание чл. 54ж, ал. 1 от КСО, във връзка с чл. 54а, ал.1 от КСО.

ОСЪЖДА И. А. П. да заплати на ТП на НОИ С.-град юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл.119, вр. с чл.117, ал.1, т.2 буква б) от КСО.

СЪДИЯ: